

Prima pagină > Dreptul familiei și succesiunea > Divorț și separare legală

În materie de drept civil, procedurile și acțiunile în curs intentate înainte de încheierea perioadei de tranziție vor continua în temeiul legislației UE. În baza unui acord reciproc între UE și Regatul Unit, Portalul e-justiție va păstra informațiile legate de Regatul Unit până la sfârșitul anului 2024.

Divorț și separare legală

Scoția

1 Care sunt condițiile pentru obținerea divorțului?

În Scoția, divorțul trebuie pronunțat de o instanță. Instanța poate pronunța divorțul numai dacă stabilește că:

respectiva căsătorie s-a destrămat iremediabil sau

a fost eliberat un certificat provizoriu de recunoaștere a genului, în conformitate cu Legea privind recunoașterea genului din 2004, oricărei părți la căsătorie, după data căsătoriei.

Deteriorarea iremediabilă a căsătoriei poate fi constatată în unul dintre cele patru cazuri enumerate la punctul 2 de mai jos.

2 Care sunt motivele de divorț?

A se vedea răspunsul de mai sus de la punctul 1. Deteriorarea iremediabilă a căsătoriei poate fi constatată în unul dintre următoarele cazuri:

adulterul comis de părât

comportamentul nerezonabil al părâtului

lipsa coabitării părților timp de un an, cu consimțământul celuilalt soț

lipsa coabitării părților timp de doi ani.

Este disponibilă o procedură simplificată pentru anumite cazuri care se încadrează în ultimele două categorii.

3 Care sunt efectele juridice ale unui divorț în ceea ce privește:

3.1 relațiile personale dintre soți (de exemplu numele de familie)

Legea nu prevede dispoziții speciale privind relațiile personale între foștii soți. În ceea ce privește numele de familie, oricare dintre soți își poate păstra propriul nume de familie atunci când se căsătorește. De asemenea, aceștia au dreptul să păstreze numele soților după divorț.

3.2 împărțirea bunurilor soților

Legea (scoțiană) privind dreptul familiei din 1985 prevede împărțirea bunurilor matrimoniale la pronunțarea divorțului. Bunurile matrimoniale sunt, în general, toate bunurile dobândite de soți în timpul căsătoriei, precum și bunurile achiziționate în vederea utilizării lor în locuința conjugală – sau mobila pentru locuința respectivă – înainte de căsătorie. Bunurile matrimoniale nu includ alte bunuri dobândite înainte de căsătorie, bunurile achiziționate de către un soț după ce soții au încetat să mai locuiască împreună sau bunurile primite cu titlul de cadou sau de moștenire de la un terț în timpul căsătoriei.

Oricare dintre părțile la căsătorie poate solicita instanței pronunțarea unei hotărâri în temeiul legii din 1985. Instanța poate obliga una dintre părți la plata unei sume de bani, transferarea unor bunuri, plata unor indemnizații periodice, plata sau compensarea unor pensii, precum și alte hotărâri conexe.

Atunci când instanța pronunță o hotărâre, aceasta trebuie să se bazeze pe următoarele principii:

valoarea netă a bunurilor matrimoniale ar trebui să fie împărțită în mod echitabil.

Instanța va ține seama de avantajele economice obținute de una dintre părți din contribuțiile celeilalte părți, precum și de dezavantajele economice suferite de către fiecare dintre părți în interesul celeilalte părți sau al familiei. Contribuțiile pot fi atât nefinanciare, care includ în mod specific activități casnice sau de îngrijire a familiei, cât și financiare.

Sarcina economică a îngrijirii unui copil rezultat din căsătorie cu vârsta mai mică de 16 ani ar trebui să fie împărțită în mod echitabil între părți.

O parte care a fost dependentă financiar în mare măsură de cealaltă parte la căsătorie ar trebui să primească un sprijin financiar pentru a-i permite să se adapteze la pierderea sprijinului pe care îl primea. Acest ajutor poate dura până la trei ani.

În cazul în care o parte la divorț riscă să se confrunte cu dificultăți financiare grave ca urmare a divorțului, ar trebui să se prevadă un sprijin rezonabil pentru a o scuti de dificultățile respective pe parcursul unei perioade rezonabile de timp.

3.3 copiii minori ai soților

Astfel cum se menționează în răspunsul la întrebarea 3.2 de mai sus, sarcina economică a îngrijirii unui copil rezultat din căsătorie ar trebui să fie suportată în mod egal. A se vedea, de asemenea, [fișa informativă din cadrul Rețelei Judiciare Europene pentru Scoția cu privire la răspunderea părintească](#).

3.4 obligația de a plăti pensie de întreținere celuilalt soț?

A se vedea [fișa descriptivă a Rețelei Judiciare Europene privind obligațiile de întreținere în Scoția](#).

4 Ce înseamnă, în termeni practici, termenul legal de „separare legală”?

În Scoția, în temeiul Legii (scoțiene) privind divorțul din 1976, instanța poate pronunța o hotărâre de separare. Este ceea ce se cheamă separarea legală și este disponibilă pentru soții care se opun divorțului, dar care doresc să nu mai trăiască împreună. Soții vor continua să fie căsătoriți și trebuie să continue să se sprijine reciproc – cu alte cuvinte, aceștia trebuie să-și ofere în continuare sprijin financiar reciproc, ca orice cuplu căsătorit.

5 Care sunt condițiile pentru separarea legală?

Condițiile pentru a obține o separare legală sunt identice cu cele ale divorțului. A se vedea răspunsul de mai sus de la punctul 1.

6 Care sunt efectele juridice ale separării legale?

A se vedea răspunsul de mai sus de la punctul 4. Separarea legală nu împiedică un soț/o soție care locuiește separat să ceară divorțul.

7 Ce înseamnă, în practică, termenul „anularea căsătoriei”?

Deși anularea căsătoriei nu este un termen juridic utilizat în Scoția, în cazul în care o căsătorie celebrată în Scoția este nulă, orice parte interesată poate solicita instanței declararea nulității. Declararea nulității înseamnă că se consideră, în majoritatea scopurilor, că respectiva căsătorie nu a existat. O căsătorie în Scoția este nulă în cazul în care:

oricare dintre părți avea sub 16 ani la data căsătoriei;

părțile au o legătură de rudenie prea apropiată – gradele de rudenie interzise sunt indicate în anexa 1 la Legea (scoțiană) privind căsătoria din 1977; cel puțin una dintre părți era deja căsătorită;

cel puțin una dintre părți se afla în incapacitatea de a consimți la căsătorie;

o parte care avea capacitatea de a consimți la căsătorie și-a dat acordul numai din cauză că a fost forțată să facă acest lucru sau din greșeală.

O căsătorie anulabilă este o căsătorie care există până în momentul în care una dintre părțile la căsătorie solicită declararea nulității. Singurul motiv pentru ca o căsătorie poate fi anulată este faptul că una dintre părți se află în permanență și în mod incurabil în imposibilitatea de a consuma căsătoria la momentul încheierii acesteia.

8 Care sunt condițiile pentru anularea căsătoriei?

Orice parte interesată poate solicita instanței declararea nulității unei căsătorii nule, iar oricare dintre soți poate solicita instanței declararea nulității unei căsătorii anulabile. A se vedea răspunsul la întrebarea 7 de mai sus pentru mai multe informații privind căsătoriile nule și căsătoriile anulabile.

9 Care sunt efectele juridice ale anulării căsătoriei?

O căsătorie nulă este considerată ca și cum nu ar fi existat niciodată și, prin urmare, se poate să nu fie necesar să se solicite o constatare a instanței în acest sens. În cazul în care instanța constată nulitatea, aceasta poate, de asemenea, să se pronunțe cu privire la dispozițiile financiare dintre părțile la căsătoria nulă. O căsătorie anulabilă este tratată, de asemenea, ca și cum nu ar fi existat niciodată în cazul în care instanța constată nulitatea acesteia.

10 Există mijloace alternative extrajudiciare pentru rezolvarea chestiunilor legate de divorț, fără recurgerea la instanță?

Relationships Scotland, o organizație de voluntariat finanțată de Guvernul scoțian, oferă mediere familială, printr-o rețea de servicii locale, cuplurilor care au decis să divorțeze sau să se separe. Mediarea este un proces voluntar care poate sprijini cuplurile să ajungă la un consens cu privire la aspecte practice. Consilierea de cuplu este disponibilă, de asemenea, pentru cuplurile sau persoanele care se confruntă cu dificultăți în relația lor. Furnizarea de consiliere și asistență corespunzătoare pentru familii le pot ajuta pe acestea să evite acțiuni judiciare.

Medierea în domeniul familiei este disponibilă, de asemenea, prin intermediul avocaților mediatori acreditați în domenii extinse (**Comprehensive Accredited Lawyer Mediators**).

Alte opțiuni includ dreptul cooperativ și arbitrajul: **Flags Scotland**

Se poate înregistra un proces-verbal obligatoriu din punct de vedere juridic al acordului în Registrele Consiliului și ale Sesiunilor (*Books of Council and Session*), deținute de **Registrele Scoției**.

Guvernul scoțian a instituit Acordul privind autoritatea părintească pentru Scoția. Acesta constituie un instrument conceput pentru a sprijini părinții să ajungă la un acord asupra a ceea ce este mai bine pentru copiii lor atunci când relația matrimonială se încheie.

11 Cui ar trebui să adresez cererea mea (petiția mea) de divorț/separare legală/anulare a căsătoriei? Ce formalități trebuie respectate și ce acte ar trebui să atașez la cererea mea?

Divorț/Separare legală

i. Cererea de divorț sau de separare legală poate fi depusă fie la Curtea de sesiune din Edinburgh, fie la una dintre Curțile locale ale șerifilor.

Serviciul judiciar din Scoția prezintă o hartă care arată locurile în care se află instanțele și enumeră adresele și datele de contact ale acestora.

ii. Instanța căreia vă puteți adresa este o alegere personală. Pentru a putea sesiza Curtea de sesiune, competența trebuie să fie stabilită în Scoția. Pentru a putea sesiza una dintre Curțile șerifilor, competența trebuie să poată fi stabilită în circumscripția în care este situată instanța respectivă. Competența se întemeiază pe locul de reședință sau domiciliu. Domiciliul poate fi stabilit în cazul în care o persoană consideră că locuința sa se află într-un anumit loc din Scoția și că intenționează să locuiască acolo permanent în viitorul apropiat.

iii. Există două tipuri diferite de cereri de divorț în Scoția.

iv. **Cererea simplificată** poate fi utilizată în cazul în care motivele de divorț pot fi stabilite pe baza „lipsei coabitării părților pentru o perioadă de un an” și pârâțul este de acord cu cererea, sau pe baza „lipsei coabitării pentru o perioadă de doi ani” și nu se poate obține consimțământul pârâtului. Aceasta poate fi utilizată numai în cazul în care:

nu există alte proceduri pendente în orice instanță, care ar putea avea efectul de a pune capăt căsătoriei;

nu există copii rezultați din căsătorie cu vârsta mai mică de 16 ani;

nu există nicio cerere din partea oricăreia dintre părți privind pronunțarea unei hotărâri de instituire a unui sprijin financiar la divorț și niciuna dintre părți la căsătorie nu suferă de tulburări psihice.

v. Cererile de divorț care utilizează această procedură simplificată sunt depuse, în general, de către părți, fără asistența unui avocat. Acest tip de cerere a ajuns să fie cunoscut sub denumirea de *“Do it yourself divorce”* (divorț simplificat). Orientările și formularele se găsesc pe site-ul internet al

Serviciului judiciar din Scoția.

vi. Cererile privind celălalt tip (obișnuit) de divorț sau privind separarea trebuie să fie efectuate fie sub forma unei citații în vederea prezentării în fața Curții de sesiune, fie prin citație inițială în cadrul Curții șerifilor. Fiecare instanță are propriile reguli privind modul de depunere a unor astfel de cereri. Le puteți găsi la rubrica *„Rules and practice”* pe site-ul **Serviciului judiciar din Scoția**. Capitolul 49 din Regulamentul Curții de sesiune și capitolul 33 din Regulamentul cauzelor obișnuite pentru Curțile șerifilor se referă la dreptul familiei.

Anularea

vii. O acțiune pentru constatarea nulității unei căsătorii (anularea căsătoriei) trebuie prezentată în instanță.

Formalități și documente

viii. În cadrul fiecărei instanțe, vi se va solicita plata unei taxe pentru cererea inițială și, eventual, alte taxe în etapele ulterioare ale procedurii. În cazul în care beneficiați de asistență juridică gratuită sau de anumite prestații sociale, ați putea avea dreptul să solicitați scutirea de la plata taxelor. Formularul de cerere privind scutirea de la plata taxelor este disponibil în secțiunea privind divorțul de pe site-ul **Serviciului judiciar din Scoția**.

ix. La depunerea cererii de divorț, de separare sau de anulare a căsătoriei trebuie să prezentați certificatul de căsătorie.

12 Pot obține asistență judiciară în vederea acoperirii cheltuielilor de judecată?

Sunt disponibile servicii de **consiliere și asistență** în materie de divorț pe baza analizei legale obișnuite a situației materiale. **Asistența juridică civilă** este, de asemenea, disponibilă în materie de divorț, cu excepția divorțurilor simplificate, sub rezerva îndeplinirii celor trei criterii legale obișnuite: eligibilitate financiară, caracter rezonabil și prezumție legitimă. Contactați Comitetul pentru asistență juridică gratuită din Scoția (Scottish Legal Aid Board - SLAB) pentru a obține informații suplimentare referitoare la eligibilitate: **Comitetul pentru asistență juridică gratuită din Scoția**

13 Este posibil să atac o hotărâre de divorț/separare legală/anulare a căsătoriei?

i. O hotărâre de divorț pronunțată în urma unei proceduri simplificate în cadrul Curții șerifilor poate fi contestată prin depunerea unei căi de atac în termen de 14 zile de la data pronunțării hotărârii.

ii. O hotărâre de divorț pronunțată în urma unei proceduri simplificate în cadrul Curții de sesiune nu poate fi contestată și, pentru a o lipsi de forță executorie și de efectele acesteia, ar trebui să se întenteze o acțiune în anulare în instanța respectivă.

iii. O hotărâre de divorț pronunțată în urma celui alt tip (obișnuit) de cerere sau o hotărâre de separare legală pronunțată în cadrul Curții șerifilor poate fi atacată în termen de 14 zile de la data pronunțării hotărârii. Hotărârile de divorț, de separare sau de declarare a nulității căsătoriei (anulare) pronunțate de Curtea de sesiune pot fi atacate în termen de 21 de zile de la pronunțare.

14 Ce ar trebui să fac pentru ca o hotărâre de divorț/separare legală/anulare a căsătoriei emisă de o instanță în alt stat membru să fie recunoscută în acest stat membru?

Recunoașterea divorțurilor, a anulării căsătoriilor și a separărilor legale intră, în general, în domeniul de aplicare al Regulamentului „Bruxelles IIa”, și anume Regulamentul (CE) nr. 2201/2003 al Consiliului din 27 noiembrie 2003. Articolul 21 din regulament stabilește temeiul recunoașterii.

- i. Hotărârile judecătorești pronunțate într-un stat membru se recunosc în celelalte state membre fără a fi necesară vreo procedură specială.
- ii. În special și fără a se aduce atingere alineatului (3), nu este necesară nicio procedură pentru actualizarea actelor de stare civilă ale unui stat membru pe baza unei hotărâri pronunțate în alt stat membru în materie de divorț, de separare legală sau de anulare a căsătoriei care nu mai poate fi supusă nici unei căi de atac în conformitate cu dreptul respectivului stat membru.
- iii. Orice parte interesată se poate adresa Curții de sesiune pentru pronunțarea unei decizii de recunoaștere sau de refuz al recunoașterii hotărârii.
- iv. În cazul în care recunoașterea unei hotărâri judecătorești se invocă întâmplător în fața unei instanțe judecătorești dintr-un stat membru, aceasta poate pronunța o hotărâre în acest sens.

Scoția a introdus căsătoriile între parteneri de același sex. Întrucât există incertitudini cu privire la aplicarea Regulamentului Bruxelles IIa relațiilor între persoane de același sex, s-au adoptat prevederi similare cu Regulamentul Bruxelles IIa privind recunoașterea hotărârilor pronunțate în alte state membre, și anume Regulamentele privind căsătoria (cuplurile de același sex) (competența judiciară și recunoașterea hotărârilor) (Scoția) 2014 (ISS 2014 nr. 362). Dacă hotărârea nu poate fi recunoscută în temeiul Regulamentului „Bruxelles IIa”, atunci se aplică partea a II-a din Legea privind dreptul familiei din 1986 și, în special, articolul 46. Motivele pentru recunoașterea în temeiul articolului 46 sunt următoarele:

Valabilitatea unui divorț, a unei anulări a căsătoriei sau a unei separări legale obținute prin proceduri desfășurate în străinătate este recunoscută dacă:

- a. divorțul, anularea căsătoriei sau separarea legală produc efecte în temeiul dreptului țării în care au fost obținute și
- b. la data începerii procedurilor, oricare dintre părțile la căsătorie -
  - i. își avea domiciliul stabil în țara în care a fost obținut divorțul, anularea căsătoriei sau separarea legală sau
  - ii. își avea domiciliul în țara respectivă sau
  - iii. era cetățean al țării respective.

Valabilitatea unui divorț, a unei anulări a căsătoriei sau a unei separări legale obținute în străinătate prin alte mijloace decât prin proceduri judiciare este recunoscută dacă:

- a. divorțul, anularea căsătoriei sau separarea legală produc efecte în temeiul dreptului țării în care au fost obținute
- b. la data la care a fost obținut divorțul -
  - i. fiecare parte la căsătorie își avea domiciliul în acea țară sau
  - ii. oricare dintre părțile la căsătorie își avea domiciliul în țara respectivă, iar cealaltă parte era domiciliată într-o țară a cărei legislație permite recunoașterea validității divorțului, a anulării căsătoriei sau a separării legale și
- c. niciuna dintre părțile la căsătorie nu își avea domiciliul stabil în Regatul Unit pe perioada de un an care precede imediat data respectivă.

15 Cărei instanțe ar trebui să mă adresez pentru a ataca recunoașterea unei hotărâri de divorț/separare legală/anulare a căsătoriei emisă de o instanță într-un alt stat membru? Ce procedură se aplică în aceste cazuri?

Recunoașterea divorțurilor, a anulării căsătoriilor și a separărilor legale intră, în general, în domeniul de aplicare al Regulamentului „Bruxelles IIa”, și anume Regulamentul (CE) nr. 2201/2003 al Consiliului din 27 noiembrie 2003. În acest sens, a se vedea răspunsul la întrebarea 14 de mai sus.

Constatarea recunoașterii sau a refuzului de a recunoaște o hotărâre poate fi solicitată la Curtea de sesiune sau la Curtea șerifilor.

16 Care este legislația în materie de divorț pe care instanța o aplică într-o acțiune de divorț între soți care nu locuiesc în acest stat membru sau care sunt de naționalități diferite?

În cazul în care instanțele din Scoția decid că au competența necesară, acestea aplică, în general, dreptul scoțian.

Linkuri utile

[Serviciul judiciar din Scoția](#)

[Comitetul pentru asistență juridică gratuită din Scoția](#)

[Guvernul scoțian](#)

Această pagină face parte din portalul [Europa ta](#).

Ne-am bucura să primim [feedbackul](#) dumneavoastră cu privire la utilitatea informațiilor furnizate.

Your
Europe

This webpage is part of an EU quality network

Ultima actualizare: 09/02/2022

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați [avizul juridic](#).